

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.

Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.

Sürgönycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 július hó 15

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 151. szám

Szombat

Elsimult a válság

A kormányválság megoldása ügyében már ma délelőtt megindultak a tárgyalások a radikálisok és demokraták között. Pasics két óra hosszat tanácskozott Davidovics Ljubával és Ribár Iván dr. parlamenti elnökkel és a tárgyalások során a miniszterelnök kijelentette, hogy a radikális párt semmi esetre sem egyezhetik bele Pecsics belügyminiszterségébe és ezért a kormányválságba is került. Davidovics erre kijelentette, hogy megkísérli a demokratapárt állásfoglalását megmásítani, Ribár viszont azt mondta, ő mindent megtesz annak érdekében, hogy a demokratapárt ejtse el Pecsics személyét.

Pasics miniszterelnök a demokratapárt küldötteinek tudomásul adta, hogy a legjobb megoldás az lenne, ha Marinovics megtartaná a belügyi tárcát. Miután a pártvezérek nem tudtak meg egyezni a belügyminiszter személyében, a pártok délutáni ülése elé terjesztették az ügyet.

A demokrata párt ülésén Davidovics Lyuba számolt be a miniszterelnökkel folytatott tárgyalásokról, amit a baloldali képviselők igen nagy elégedetlenséggel fogadtak és tiltakoztak Pasics ultimátuma ellen, amelyben követeli, hogy Pecsicset ejtsék el. Tiltakoztak az ellen is, hogy a radikálisok nem akarják Rada Jovánovicsot az államtanácsba választani.

Pribicevics és Davidovics felszólalása után a párt azt a határozatot hozta, hogy a belügyminiszteri széket nem töltik be, hanem megvárják míg a parlament megfogja szavazni a költségvetést. Davidovics ezt tudtul adta Pasicsnak, aki ezt a radikális párt ülése elé terjesztette. A radikálisok rövid tanácskozás után elfogadták ezt a megoldást. Pasics ezután visszavonta a kormány lemondását, mindaddigra, amíg a hadügyminiszter kérdés nincs megoldva.

Ezzel a kormány élete ismét biztosítottnak tekinthető. A költségvetés elfogadása után azonban elkerülhetetlen lesz a válság, mert a szlovén kmett párt is a kormány ellen fordul.

Ez már a parlament mai ülésén nyilvánvalóvá lett, amikor a kmettek tüntetőleg elhagyták az üléstermet a költségvetés megszavazása előtt. A kmettek elégedetlenségének az oka az, hogy a kormány nem teljesíti a szlovéniai vasutak kiépítésére vonatkozó követeléseiket. Ezért a pártnak a kormányba delegált tagja Pucelj földmivelésügyi miniszter már be is adta lemondását, amit el fognak fogadni.

Feloszlik a német birodalmi gyűlés

A szakszervezetek, mint mellékkormányok — Valótlanok a bajor monarchista puccsról szóló hírek — Rathenau két gyilkosának nyomában

Berlin. (Eredeti távirat.) A német tisztek nemzeti szövetsége tiltakozik a lapok azon vádjá ellen, hogy a nemzeti szövetség fegyvereket vásárolt, beraktározott és az ifjúságot fegyveres szolgálatra nevelte. A megtartott házkutatás eredménytelenül végződött, de megállapítást nyert, hogy a szövetség egyes

Rathenau két gyilkosa

Berlin. (Eredeti távirat.) Az anhalti államtanács megállapítása szerint Rathenau szökésben levő két gyilkosa Anhaltban tartózkodik. A körülfutó intézkedéseket megtették és a lakosságot felszólították, hogy a rendőrség munkáját támogassa. Más verziók szerint a gyilkosok kerékpáron a Harz hegység felé menekültek. Egyes lapok állításai szerint a tettesek Budapestre akarnak jutni.

Feloszlik a német

Berlin. (Eredeti távirat.) A szakszervezetek állásfoglalása a független szocialistáknak a koalícióba való bevonásáról a helyzetet nagyon kiélesítették. A polgári pártok vezetői a kancellárnál kijelentették, hogy a szakszervezeteknek, mint a parlamenten kívül álló testületeknek nem vetik alá magukat. Hangoztatják, hogy a szakszervezetek ismét

Tapogatóznak a követek

A külügyminisztérium utasította az antantállamokbeli követeket, érdeklődjenek, milyen hatást keltene a birodalmi gyűlés esetleges feloszlata? Az eddigi

Hírek a bajorországi

Berlin. (Eredeti távirat.) A bajorországi monarchista puccsról elterjedt hírekkel szemben ma dr. Heim, a bajor néppárt vezére egy nyilatkozatban kijelenti, ezek a hírek valótlanok. Ő maga is monarchista, de puccsra egyetlen józan ember sem gondol. Erről csak akkor lehetne beszélni, ha Északnémet-

A parlament megszavazta a költségvetést

Az ülést 11 órakor nyitja meg Ribár elnök. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után dr. Jovánovics agrárpárti képviselő kérdést intéz az elnökhöz, hogy miért nem történt még meg az államtanács tagjainak kinevezése bár annak határideje már július 6-án lejárt.

Ribár elnök: Miután a kormány még nem készítette el a jelölést, nem terjesztette az államtanács tagjainak névsorát a parlament elé.

Voja Velykovics szólal fel ezután is válaszolja az ország pénzügyi helyzetét. Az SHS. királyság Angliának, Amerikának és Franciaországnak 3 milliárd frankkal, azaz 20 milliárd dinárral tartozik. Hozzájárul ehhez még az is hogy

tagja a vezetőség tudta nélkül vásároltak fegyvereket. A szövetség elítéli a tagok ilyen eljárását és őket a fegyverek eltávolítására szólította fel. Az újabb rendőri vizsgálat folyamán elkobzott anyagokat részletes jelentéssel átszolgáltatták az ügyészségnek. A vizsgálatot folytatják.

Anhaltban tartózkodik

káját támogassa. Más verziók szerint a gyilkosok kerékpáron a Harz hegység felé menekültek. Egyes lapok állításai szerint a tettesek Budapestre akarnak jutni.

Feloszlik a német birodalmi gyűlés?

mint mellékkormányok szerepelnek. A polgári pártok nem türik a baloldali terrort és inkább a birodalmi gyűlés feloszlataáig hagyják fejlődni a dolgokat. Parlamenti körökben a politikai helyzet mindazonáltal nyugodtan itéli meg. Ebert elnök, aki szombaton érkezik Berlinbe, állítólag szintén a feloszlataás híve.

jelek szerint megállapítható, hogy a külföldi kormányok nem fogják fel súlyosan a feloszlataással előálló politikai helyzetet.

monarchista puccsról

ország nyíltan vagy burkoltan a bolsevizmust engedné hatalomra jutni. Ma a gazdasági kérdések a legfontosabbak. *A bajor nép hosszánával fogadná a monarchiát, de ha ennek gazdasági következményeit érezné, elkövetkéné a „feszítsd meg!”*

át kellett venni Ausztria adósságának egy részét, ami 5¹/₂ milliárd dinár, a Narodna Bankának 4 milliárd dinárral tartozik az állam, úgy hogy adósságainak összege 30 milliárd dinár. Amíg ez nincs rendezve, addig nem lehet stabil a budget, ezt pedig csak akkor lehetne elérni ha újabb súlyos adókkal terhelnék meg a lakosságot. A vagyont 100 százalékkal kellene megadóztatni ez esetben.

Setyrov Szlávko előadó kérte a házat fogadja el a javaslatot. Kumanudi pénzügyminiszter kijelentette, hogy expozéját a specialis vita alkalmával fogja elmondani és kéri a költségvetés elfogadását. A ház ezután 164 szavazattal 44 ellenében elfogadta a költségvetést.

A Magyarországon tanuló diákok sorsa

Az erdélyiek hazamehetnek, az SHS alattvalók nem

A Magyarországon tanulmányokat végző felsőoktatási hallgatók valóságos kálváriát járnak azért, hogy a nyári szüneten át hazatérhessenek, sajnos hiába. Naazon jól tudjuk, hogy milyen nehézségekkel jár a Magyarországon tanuló diákoknak idehaza utlevelet szerelni és a legtöbb esetben egyáltalán nem adnak utlevelet ki, s ha ki is adnak, akkor kérdés, hogyan jön majd le a pénz a hazai bankoknál. Az idegen iskolák év befejeztével rengeteg panaszt hallottunk már az ügyben. Aggódnak a szülők, akik Magyarországon tanuló gyermekeiket várják vissza, panaszkodnak, hogy a budapesti konzulátus nem ad nekik utlevelet a visszatérésre. Ebben a kérdésben minden intervenció eredménytelen maradt. Még azonban nálunk ilyen ritkán szükkébbüléssel intézik ezt az ügyet, addig Romániában ezt is sokkal liberálisabban kezelik.

A budapesti román konzulátus a bukaresti belügyminiszterrel utasítást kapott, hogy a Magyarországon tanuló diákokkal úgy bánjon, mint a repatriáltakkal és adjon nekik beutazási engedélyt.

Romániába tehát hazamehetnek vakációzni a Budapesten tanuló diákok, míg Jugoszláviába nem. De ha Romániában lehetséges ez, miért nem lehet Jugoszláviában is? Azok a diákok, kiknek szülei Jugoszláviában vannak, hónapok óta oszromoznak a konzulátus utlevelért hasztalanul. Amikor eszébe áprilisban a budapesti konzul jelenkezésre hívta fel a katonaköteles jugoszláv állampolgárokat ezek mind jelenkeztek és kijelentették, hogy szülői akarnak az SHS hadseregben. S mind ezek dacára még sem kapnak utlevelet, hogy a vakációra hazatérhessenek. Miért?

Nyolc óras ülésekkel ellen-súlyozzák a magyar ellen-zék obstrukcióját

Budapest. (Eredeti táv.) A nemzetgyűlés indemultási vitája a jelek szerint még hosszúra nyúlik, ami a nyári szünet megkezdését is kitolja, amennyiben hír szerint a kormány az indemultás után adójavaslatát is le akarja tárgyaltatni. Ha az ellenzék valamennyi szónoka beszédét tényleg el akarja mondani, a kormányt is ugyanannyi szónokot állít. Ha azután a vitát ily körülmények között nagyon elnyújtanák, vagy obstakciók szünetű ellen-zéki beszédek hangzanának el, akkor kimondják a nyolcórás üléseket. A pénzügyminiszter legalább a földadójavaslatot szeretné letárgyalni és pedig mindjárt az indemultás után. A kormány a földadóból négy és fél millárd bevételt vár.

A nemzetgyűlés mai ülésén az indemultási vita első szónoka Lukács György volt. Beszédében kijelenté, hogy az indemultást elfogadják, mert az indemultás nem a bizalom kérdése és ezért elfogadná akkor is, ha az ellenzékli padokban ülne. Ezután beszél a mezőgazdasági több termelés kérdéséről. A földbirtok reform jelentőségét nagyra értékeli, de a gyakorlat igazolja, hogy a nagybirtok jobban szolgálja a többtermelést, mint a kisbirtok. (Közbeszólások: Nem úgy van!) Azon emberek, kik most nyernek földet, a tudás minden fegyverével el kell látni, hogy földjüket cél-szerűen megművelhessék. Lehetővé kell tenni az újszerű beruházásokat. Ajánlja a mezőgazdasági hitel igénybevételével a busa állandó értékű, mely mindig arányban áll a földdel. A birtokos azért nem meri igénybevenni a mezőgazdasági hitelt, mert nem tudja, hogy képes lesz-e azt husz év múlva visszafizetni. A szónok ezután beszél a szociáldemokrata pártnak a parlamentben való első megjelenéséről. A munkásságnak egy része a kommunizmusban félreállt, de maga a párt nagy botlást követett el és ezért lakolnia kellett. Az igazság az, hogy a bolsevizmustól mentes szociálista programot nem lehet és nem szabad a

közélet teréről kiküszöbözni. A szociáldemokratáknak meg kell tagadni a bolsevizmus alatti megatartást. (Felkiáltások a szociáldemokratáknál: Már megtettük!) Ezután a közegészségügyről beszél és foglalkozik a népbiztonságokkal és a tisztviselő kérdéssel.

Lukács után Nagyatádi Szabó István szó-lalt fel és azt mondja, hogy a nemzetgyűlésen többen vannak, akik tudják, hogy miképp vitték a forradalomban. Hívalkozott Vázsonyira, Haszárra és Hallerre, akik ismerik akkori álláspontját. Amikor a kommunizmus kitört, Peldivel és Garamival le jött Budáról, akikről meg volt győződve, hogy ellene vannak a kommunizmusnak. Akkor kijelentette, hogy velük szívesen együtt dolgozik, de a kommunistákkal soha. (Felkiáltások az ellenzéken és a szociáldemokratáknál: Végre!) Olyan idők voltak azok, hogy nekem is a legnagyobb elismeréssel kell adóznom olyan szociáldemokrata vezető embereknek, mint volt miniszter-előadó. Bizonnyos, hogy nekem eddig igen különböző kormányokul kellett együtt dolgoznom, de azonban nem taktikázás, hanem a kényszerítő körülmények kényszerítők erejének eredménye. Magamat soha senkinek fel nem ajánlottam. Andrásynak megtrughatom, hogy taktikázásom abból állt, hogy sohasem taktikáztam ellentétben Andrással, kiről ezt nem lehet mondani. Soha más pártban nem voltam, mint az elyben most vagyok. (Nagy zúj és derűltég a baloldalon. Taps a kormánypárton)

A német jóvátétel elhalasztása mellett foglalt állást az angol kormány

Michaelis volt kancellár új háborút jósol

A német jóvátétel kérdésében az antant álláspontja nagy mértékben megváltozott. Kitűnik ez a jóvátételi bizottságnak a július 12-iki német memorandumra adott válaszából is, amelyben elismeri, hogy a márka zuhanását a jóvátételi fizetések okozták. A jóvátételi bizottság szerint a német helyzetet csak a bizottság részéről ajánlott pénzügyi

reformok haladéktalan végrehajtása állíthatná helyre. A jóvátételi bizottság emlékezteti még Németországot arra, hogy július 15 én 32 millió aranymárkát kell fizetnie.

Lloyd George az angol alsóházban azonban már egész nyíltan a jóvátétel elhalasztása mellett foglalt állást. Kijelentette,

hogy az angol kormány feltétlenül szükségesnek tartja a halasztás megadását Németország számára, mert Németország csak ily módon kerülhet olyan helyzetbe, hogy pénzügyeit rendbehozza és fizetési kötelezettségeit kielégítően teljesíthesse.

Michaelis volt kancellár beszédéből kitűnik, aki keletázsiai utjáról Amerikán keresztül visszaérkezett és újságíróknak kijelentette, hogy valószínűnek tartja az új háború kitörését, ha Franciaország megszállja a Ruhrvidéket.

Az angol kormány ezen állásfoglalása valószínűleg Franciaországra is hatással lesz és így el fog állani azon tervről, hogy a Ruhrvidéket megszállja. Ha ez bekövetkezne, akkor Európa igen súlyos helyzetbe kerülne, amint az

Michaelis volt kancellár beszédéből kitűnik, aki keletázsiai utjáról Amerikán keresztül visszaérkezett és újságíróknak kijelentette, hogy valószínűnek tartja az új háború kitörését, ha Franciaország megszállja a Ruhrvidéket.

A fakartell ismét emeli az árakat

A város 2000 öl fát vásárol — A termelők taktikája — A fa szállítása — A vasúti szállítás vesztesége

(Saját tud.) A múlt tél szomorú tapasztalatai arra késztették a város vezetőségét, hogy már most megtegye a szükséges lépéseket a téli tüzelőfa biztosítására. Szlepcsevics Milán főispán és Sztákics Sztóján városi gazdasági intéző vállalták ennek a kérdésnek a rendezését. Mivel a város egész lakossága ellátásának biztosítását nem vállalhatta a városi tanács, csak a városi iskolák és tisztviselők szükségleteit akarták biztosítani. Ily módon mintegy 2000 öl fa bevásárlását kellett eszközölni, ami 400 vagonnak felel meg. A jelenlegi szállítási viszonyok még mindig annyira mostohák, hogy jó előre kell biztosítani a fatermelőknek a szállítást, mert csak ily módon válik lehetővé, hogy az idejébeállt legyen. Ezért megkezdtek a tárgyalásokat a fatermelőkkel a 2000 öl fa szállítása ügyében. A fávásárlás azonban nem jutott el a vasútig sem, mert már a termelőknél megakadt. A termelők nem vállalkoztak ilyen nagy mennyiségű fa szállítására, különböző okok miatt. A tulajdonképeni indítók azonban az, hogy a kartellbe csoportosított fatermelők újból emelik a fa árát.

Sztákics Sztóján a Gutmann család tulajdonát képező birtokkal vállaltat tárgyal, azután a Ficz főle kassai parl. r. t.-nál Zagreb-ban, a Neustics. fete Nasici Tannin gyár megbízottjával, a szerbi Slavak céggel, Egensdorfer Emilis, Croatiával, Eskomptna és Prva Hrvatska Bankával és Popity Milánnal. A tárgyalások folyamán egyik cég azzal hátrította el a vásár-megkötését, hogy előbb egyéb kötelezettségeinek tesz eleget és csak ezután kerülhet sor Noviszadra, másutt meg más kifogással éltek, Popity Milán azonban nyíltan megmondta, hogy miért nem adnak el most fát. A valuta folytonos esése következtében a

fatermelők is felemelik a fa árát, mert lépést kell tartaniuk a világpiaccal és a többi cikkeivel.

Most tehát nem adnak fát, hanem majd ha közösen megállapítják a fa újabb, magasabb árát, akkor hajlandók lesznek szállítani. Ezenfelül fehéret el lehetnek készelve arra, hogy főre ismét drágább lesz a fa. A fa ára a termelőknél erdei ölenként 2200 korona. Az erdei öl azonban a rendes öl 180 centiméterével szemben 220 cm. magas. Ehhez azonban még hozzájönnek a szállítási költségek is, amelyek szintén hatalmas összegre emelkednek. Szinte hihetetlennek hangzik, de úgy van, hogy a hajón történő szállítás drágább mint a vasúton. A hajón 150 dinárba kerül egy öl fa szállítása, a vasúton már olcsóbb, azonban sok vesz el a vasúton szállított fából, körülbelül 20 százalék. A vasúti szállítás ára p. Balist-jetől Noviszadik 730 dinár, Pakráctól Noviszadig 675 dinár.

Sztákics Sztóján a tanács mai ülésén jelentést tett a fatermelőkkel folytatott tárgyalásokról, amelyek alapján most kilenc céget felszólítanak arra, hogy tegyenek ajánlatot a városnak szállítandó 2000 öl fára. A tanács eredetileg úgy tervezte, hogy a fát már augusztusban ide szállítsa, hogy minden esetleg bekövetkező késlekedést akadályt megelőzzön, a fatermelők megatartása ezt azonban lehetetlenné tette és jó lesz, ha őssze megérkezik a fa. Ezenkívül még egy másik fontos kérdés is van: a szállítás. Hiszen tavaly télen is az volt a legnagyobb akadály, hogy nem volt megfelelő vagon most sem javult meg a helyzet e téren. Azért a tanácsnak nemcsak a fáról kell majd gondoskodni, hanem annak elszállításáról is.

Miután a kétezeröl fa ára kétfélmillió koronánál jóval többre kerül, ennek a pénznek a megszerzése is szükségessé válik. Efelte úgy terveztek, hogy az állami adó 10 százalékából fedezik ezt, de mivel ezt mai napig sem kapta meg a város valószínűleg folyószámla kölcsön révén akarják biztosítani a szükséges összeget.

szokra, amely barnak és k... reil voltak a... utal felállítás... ekük. Hogy u... ontból telinte... észleles adat... an jelezhetem... onyban és f... u Magyarvár... ad és Zagreb... — Itt me... Nagyvár... marája részér... hogy ott mag... román parlam... bánál száma... előtt elmondo... jelentette, hog... mány olyirán... magyar konsu... nem gördit al... taitják, hogy... nek azok az... dítatva akad... kapcsolatok f... csak annyit, l... is jogunk van... Pozsony a N... és Magyaror... vagy helyette... dóan Pozson... zel nincsen e... felállításának... kormány hoz... hogy a bitott... zult teedőke... kláztanak, ho... lgy megoldjt... egyszerre elv... utódá lamok... a nálunk tör... látok között... irányunkban... kisebb jelen... messzemend... Eppen ezér... megkezdése,

Uj pá

A közl

A su... előtt is sz... lebonyolítá... vették nag... meg is va... volt elég n... ben éreri... amikor Sz... az egytelle... tört/nő fo... jelenlegi... rendezve t... Magyarors... hogy ez el... Ebben az... egyáltalán... forgalomra... niszterium... tlcán épít... pályaudva... rülhetett... szükséges... ban lehe... valósításá... nak 1 mi... a kölcsön... építésére.

Eze... kapja a... eszközök... korona v... és Bécsb... gyárban... szerzésre... tendő a... vasut be... vonalra... Topcside

A cseh korona karrierje

A márka zuhanása magával rántotta a francia frankot — Krízis a valutapiacra

A genová konferencia után, amikor már nyilvánvalóvá lett az a körülmény, hogy a közeljövőben Középeurópa gazdasági helyzetében semmiért nevezendő javulás nem állhat be, eleinte kisebb, majd nagyobb ingadozások rázkódtatták meg a nemzetközi valutapiacot, míg a tegnapi napon oly összeomlás következett be, amelyet még egy héttel ezelőtt sem igen lehetett előrelátni.

Az új katasztrófa Németországból vette kiindulását. A genová konferencia idejében a dollár Berlinben lassanként visszacsúszott múlt télen elért legmagasabb pályájáról, 300 márkáról és 200 márkára alul jegyezték és ezzel párhuzamosan a német márka is, bár lassan, de állandóan javult és ismét elérte a 198 svájci centimeos árfolyamot, amelyet már hónapok óta nem közelített meg. De a külpolitikai helyzetben beállott kedvezőtlen fordulat a valutapiac eseményeit is kedvezőtlen irányban befolyásolta. Az első áldozat a német márka lett, amely egy-néhány héten belül értékének egyharmadával esett vissza arra a hírre, hogy Németország nem kapja meg a várva-várt amerikai hitelt. A második áldozat az osztrák korona volt, amely szintén külföldi kölcsönről álmódva, úgyahogy fentartotta régi értékét, de amely belső okok által támogatva összeomlott abban a pillanatban, amikor a német márka felett is elköszönt a halálharang.

A harmadik áldozat a magyar korona, amely az általános európai gazdasági krízis közepette folyton fokozódó drágaság mellett kénytelen volt elhagyni azt az utat, amelyet még Hegedűs miniszter kijelölt és amely a bankoprés mielőlti kisebb mértékben való használatában látta az egyetlen mentéséget és egyetlen védőeszközt a valuta leromlása ellen.

De nemcsak ezek a gyengébbé válók voltak súlyították meg a német márka összeomlását is, hanem a francia frank is, amely az utolsó hónapokban erőteljesebb tempóban javult és amely remélhető, hogy rövid időn belül elérí békebeli értékének felét. Franciaország többet akart, mint amire képes volt, amikor azt hitte, hogy elég Németországot kötelezettségelnek teljesítésére kényszeríteni, mert akkor már a német arany segítségével magától javul a francia frank. Így gondolkodott Franciaország, de nem így gondolkodott a külföld, amely az európai gazdasági helyzetet nem a francia szempontból ítéli meg. Németország gazdasági összeomlása egyszerűen annyit jelent, hogy Franciaország nem kapja meg azt, amire nézete szerint joga van és a francia frank csak a német márkánál vagy az osztrák koronánál tapasztalt gyorsasággal suhan vissza, eleinte egy-két centimeossal, később félelmetes iramban. A német krízist megelőzőleg egy francia frank majdnem 49 svájci centimeot ért, fekete pénteken mindössze 41 40 svájci centimeot, vagyis egy néhány héten belül az erős francia frank értékének majdnem egynegyedével rosszabbodott. És mivel a közeljövőben Németország aligha róhatja kötelezettségelt Franciaországgal szemben, sőt egy erős francia fellépés csak még jobban romolhatna a helyzeten, aligha várható, hogy a francia frank mármint elérte a legalacsonyabb árfolyamjegyzését és nincs kizárva, hogy a francia frank sorsa lató példaként itt fog lebegni mindazon politikuskok előtt, akik azt gondolják, hogy az ökölt a valutajavító eszközök sorába tartozik.

A tisztán aranyvalutákon kívül, mint az angol font, az amerikai dollár, a skandináv államok — valutáin kívül, a középeurópai valuták közül kizárólag a csehszlovák korona nem ingadozott és nem szenvedett a francia, olasz, német, osztrák, magyar valuták összeomlása alatt. Az ok kézenfekvő. Külpolitikai bizonytalanság nélkül nem ingathat meg a bizalmat csehszlovák korona iránt és a helyes pénzügyi vezetés szigorúan őrködött a felett, hogy csak ideiglenesen fedezett bankjegy kerüljön ki forgalomba. Természetesen akkor, amikor minden szomorúdság alamban csak a bankoprés útján szerezték a szükséges fizetési eszközöket, egy teljesen reális pénzügyi politika olyan hátrányokkal járt,

amelyek egy inflációs országban nem voltak érezhetőek. De végül mégis csak józan és polittikája vált be, amely nem állott azon a kényelmes állásponton, hogy a rossz pénz jobb a jó pénzénél, mert csak a jó pénz felett rendelkező ország van abban a helyzetben, hogy átmeneti krízis dacára végleg meggyógyuljon. A német márka, az osztrák korona értékének felére, a francia frank értékének negyedével csökkent, a magyar korona, a román lej, a jugoszláv dinár mind erősen hanyatlottak, csak a csehszlovák korona tudta magát már hónapok óta 1005 és 1010 centimeos árfolyamon stabilizálni. Az utolsó napokban azonban látszott, hogy a csehszlovák korona jelentős fordulatok előtt áll.

Az új háusemozgalom Newyorkból indult ki, ahol úgy látszik az Európában szükségeltetett tőkéket a legstabilabb középeurópai valutában, a csehszlovák koronában akarnak befektetni, hogy azután szükség esetén bevált hassák. Mert rögtön nagyobb tőkéket gyengébb európai valutában befektetni az utóbbi idők tapasztalásai szerint túlságosan nagy rizikóval és veszteséggel járt. Az amerikai kereslet természetesen maga után vonja a keresletet az európai piacokon, tehát elsősorban a legmértékadóbb zürichi piacra is.

Mivel a csehszlovák korona az utóbbi időben teljesen függetlenítette magát a többi valuta értékelésétől, amikor most már hónapok óta az általános valutaomlás között igen

sziárdan tudta magát tartani és akkor emelkedett, amikor még a francia frank és az olasz lira is erősen estek, arra engednek következtetni, hogy itten nem egy elszigetelt haussemanőverrel, hanem egy organikus jelenséggel állunk szembe. A tegnapi napon a csehszlovák korona az összes tőzsdéken nagyon megráguit, a csehszlovák koronák birtokosai óriási nyereségekre tettek szert, amelyek rendszerint nyereségrealizációkra készítenek. Ma tehát megvan az elméleti lehetősége annak, hogy a negyvencentimeos árfolyamemelkedést egy csekély visszaesés fogja követni. De csak az elméleti lehetősége van meg az árfolyamhanyatlásnak, a gyakorlati valószínűsége nem. A gyakorlati valószínűség amellett szól, hogy a csehszlovák korona meglint egy olyan értékelési folyamat előtt áll, mint télen, amikor igen csekély visszaesésektől eltekintve, zürichi árfolyam-értékelése 7 centimepről 1035 centimesig emelkedett, de a tegnapi jegyzése még mindig 15 svájci centimepről mulja felül eddigi legmagasabb jegyzését. Az összeomlás az egyik oldalon, az erős emelkedés a másik oldalon mutatják éppen, hogy nem spekulációról van szó, hanem egy minden valószínűség szerint hosszan tartó folyamatról, amelynek bizonyára megvannak a maga hátrányai, de amely elsősorban mégis csak az ország gazdasági reorganizációjának előfeltétele.

A Magyar Párt küldöttsége ismét Beográdba megy

Elkészült a miniszterelnöknek belgért memorandum Szerdán utazik a küldöttség

(Saját tud.) Emlékeztetes, hogy a Vajdasági Magyar Párt ideiglenes központi intéző bizottságának küldöttsége, a bánási Magyar Párt kiküldöttjeivel együtt tisztelgő látogatást tett néhány hónappal ezelőtt Pasic miniszterelnöknek, aki a küldöttséget körülbelül egy óráig kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök felszólítására akkor a küldöttség ígéretet tett, hogy a Magyar Párt részletesen kidolgozott programját memorandum alakjában át fogják nyújtani a miniszterelnöknek, aki a maga részéről messzemenő támogatását ígérte a kisebbségi szervezkedés azon formáinak, amelyeket szorosán az alkotmány és a békeszerződéses idevonatkozó rendelkezései határolnak körül.

Azóta hónapok teltek el és az ideiglenes központi intéző-bizottság a programtervezet és memorandum kidolgozásával elkészült és most folytatja a on küldöttség összeállításának munkálatait,

amely azt előreláthatólag már a jövő hét folyamán át fogja nyújtani a kormánynak.

A memorandummal szerdán foglalkozott a szubotical magyar párt intéző-bizottsága és a tervezetet elfogadta, amihez a magunk részéről csak azt a megjegyzést fűzzük,

hogy a vajdasági magyar párt programjának elfogadására, vagy visszautasítására a magyar párt nagygyűlése hivatott.

Az ideiglenes központi intéző-bizottság a sajtó útján egyizben már közölt egy dátumot, (1922 május 8) amikor ezt a nagygyűlést meg kellett volna tartani. A program kérdésében kizárólag ez a nagygyűlés lett volna hivatott dönteni. Pasic miniszterelnök koránnyával együtt ma lemondásban van; a memorandum az ő kérésére készült el és így annak most történő átadása nem a legszerencsésebben megválasztott időpontban történik. Indokolt volna a szubotical magyar párt részéről ennek a küldöttségjárásnak újabb megfontolása. Annyi azonban feltétlenül szükségesnek látszik, hogy még a memorandum átadása előtt

annak szövegét a sajtó útján közöljék a nyilvánossággal.

A magyar közönség megnyugtatót akar olyirányban, hogy a Beográdba induló küldöttség valóban az ő nevében cselekszik. Erre a megnyugtatóra szüksége lehet az ideiglenes központi intéző bizottságnak is.

Maurice Privat az utódállamok nemzetiségi politikájáról

Bécs, július 14. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől.) Új-ban Franciaországban is mindinkább kezdenek foglalkozni a középeurópai nemzeti kisebbségek sorsával. Balville a „Revue Universelle” hasábjain igen élesen bírálja az utódállamok nemzetiségi politikáját. Az európai béke érdekében azt követi, hogy a Duna mentén biatósítsák a nemzeti kisebbségek szabadságát. Ez azonban nemcsak holmi elszórt megnyilatkozás, hanem a megváltozott francia közhangulat kifejezője. Az egyik legtekintélyesebb francia folyóirat, a „La Renaissance” július 14-én Maurice Privat statisztikai adatokkal ellátott cikkét szentel a nemzeti kisebbségek ügyének. Privat a Népszövetséghez láteli cikkét és mindenekelőtt megrózza az angol miniszterelnököt, hogy a genová konferencián felvette a magyar nemzetiségi kisebbségek kérdését. — Lloyd George — írja Privat — főszerepe az európai katasztrófák

Privat ezután kifejti, hogy a Népszövetségnek kell foglalkoznia a nemzeti kisebbségek ügyével, mert amit az nincsen elintézve, gondolni sem lehet az európai Egyesült Államok megvalósítására. Megállapítja szeriat a modern világ vagy föderatív lesz, vagy pedig vérbeful. Privat szeriat egyébként ebben már egyetértene az összes francia politikusok párikülönbség nélkül. Eután foglalkozik a dunai közföderáció történetével és sajtóállatának ad kifejezést, hogy Ferenc Ferdinánd tervét nem tudta keresztül vinni. Wilson 14 pontjáról meg lehetönsen kedvező lenni vélekedik, vagy pedig a következőket írja:

— Amikor olvassuk a román sajtó páncszát arról, hogy Erdélyben megakadályozták a magyar képviselők megválasztását, amikor tudjuk, hogy a szlovákok nincsenek megelégedve a csehekkel, amikor ismeretes, hogy a ruhének még ma sem élvezik a nekik biat-

HIREK

VÁROK...

*Valakit várok,
Valakit, aki szebb lesz, mint a többi,
Aki az utamba állva
Sírva emlékeztet egy szomorú éjszakára.*

*Valakit várok,
Aki kacagni tud, amikor sírok,
A tavasz illatát hozza,
Amikor halkán, könnyezve a Halálra vágyok.*

*Valakit várok,
Valakit, aki jobb lesz, mint a többi,
Aki talán most a másé,
Valaki akit én sírva várok: az asszonyom,
Tomor*

— **Budapest bankjegynyomdát állítanak fel.** Budapesti jelentik: A magyar kormány a bankjegyeket eddig az Orei és Füssli svájci cégnél szerezte be, ami a svájci frank és a magyar korona nagy árfolyamkülönbsége miatt a magyar állam erős megterhelését jelentette. Ennek elkerülése végett az illetékes körök egy Budapesten felállítandó bankjegynyomdát is erdélyi tárgyalásokat folytattak, úgy hogy a nyomdávalal a közel napokban már megalkul és tavasszal üzemeltetést megkezdheti, mert a legmodernebb bankjegynyomógépek, melyek Amerika legnagyobb bankjegynyomdája gépeihez mintájára készültek, már utban is vannak Amerikából. A vállalatban egy amerikai vállalat negyven százaléka erejéig vesz részt. Az alapítók harmincezer dollár lesz és ebben része a kincstárnak kívül a „Pallas” Irodalmi és nyomdai vállalat is. Az igazgatóságunk öt amerikai, hat magyar és a svájci cég egy megítélője van. Az új nyomda berendezése a legmodernebb lesz és nemcsak az utóáramok, hanem egész Közép-európa bankjegyszükségletét is képes lesz fedezni.

— **Afrika mélyéből.** Rómából jelentik. A kabli felkelők két spanyol repülő fogtak el, akiket hosszú kínzások után elevenen megölték. A spanyol katonai repülőket felderítő szolgálatot teljesítettek. A lázadóktól megszállt terület fölött szerencsétlenségükre elromlott a gép s így kénytelenek voltak leszállni. A repülőgéppel közvetlenül az egyik kabinátor mellett értek földet.

— **Halálosvegü koleramegbetegedések Bukarest mellett.** Bukarestből jelentik: Crangasiban, Bukarest mellet három kilométernyi távolságban koleramegbetegedései kapott hírt a hatósági orvosi hivatal. Azonnal megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy a veszedelmes betegséget egy Aughel Jon nevű szabadságos katona hozta a Dayeszeren től. A katona háromnapos betegség után meghalt s kedden meghalt édesanyja, testvére és kisgyermek is. Ugyanezen a napon kórházba szállították még két férfit és két nőt, akik szintén koleragyanus tünetek között betegedtek meg. A hatóságok minden szükséges intézkedést megtettek a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

— **Óriási tűz és teljes vízhiány Bukarestben.** Bukarestből jelentik: Vasárnap éjjel 11 órakor tűz ütött ki Pledoranu vasárkereskedő Mihai Bravu utcában levő raktárában. A tüzoltók elég hamar megjelentek a veszedelem színhelyén, de tehetetlenül kellett nézniük a tűz terjedését, mivel Bukarestben éjjelenként a vízvezeték el van zárva. Telefonáltak a vízvezetéki szolgálathoz, hogy eresszék be a vizet a csövekbe, mire onnan azt felelték, hogy a szolgálatot teljesítő mérnök eltávoztán, nélküle nem tehetnek semmit. Egyik vasúti állomás vizgyűjtőjéhez is hlába fordultak. Az állomásfőnök nem találta megengedhetőnek, hogy a vizet szabadon engedjék. A tűz aztán átterjedt a Maiorescu és a Vaselor utcákba is és összesen mintegy tizenöt ház égett le teljesen. A veszedelem színhelyén megjelent Károly trónörökös is Elena és Irma hercegnőkkel. A rendőrség és nagyszámú csendőrség ügyelt fel a közrendre és közbiztonságra, az alkalmi tolvajok így is működésben voltak. Egy tisztviselőnek hatvan lelei pénzt emelték el. A kárt csak

a Pledoranu raktárában harmincemillióra becsülik; biztosítva pedig alig ötmillióra voltak az árak.

— **Ha kacagni akar nézze meg a Chat Noirban a „Főnyeremény” c. vígjátékot.**

— **Az imádkozás Bécs iskoláiban.** A Délbácskának jelentik Bécsből: A szociáldemokrata többséggel bíró bécsi városi tanács rendeletével szemben, amely az iskolákban eltiltja az imádkozást az iskolai tanítás megkezdése előtt és után, a keresztényszociális pártvezetőség erőltetve állást foglal, bár kultúrharcba becsúszkoni nincs szándékában. A katolikus egyesületek egyházmegyei szervezete erőltetve tiltakozást és harcot jelentett be az egyesület ellen.

— **Találhatott 6 drb. lyukas kulcs egy kártyán a sétatér és Donapart közötti uton.** Igazolt tulajdonosa lapunk kedőhivatalában átvetheti.

— **Sloboda kávéház fedett nyári helyisége az udvarban.** 3136 1-5

— **A Rajic és Lederer novisadi cég utti irodáját, valamint tőzsdéigénykösséggel és bizományi irodáját a Wagner palotából a Winkle palotába, Kralja Alexandra ul. 37. helyre te át.**

— **Felemelték a kártya- és dominóadókat.** Július 1-én új kártya- és dominóadó ép életbe, mely szerint az összes e napon Jugoszláviában levő kártya- és dominó-játékokra az adót 30 dinárról 50 dinárra emelik fel. Az összes kártya- és dominó-játék tulajdonosok kötelez ezért legkésőbb augusztus 1-ig az adó-differenciát (20 dinár) járszámánként lefizetni, a játékokat pedig lebeszélés céljából a pénzügyi hatóságokhoz benyújtani.

— **„A főnyeremény” a legszellemesebb vígjáték. Nézze meg a Chat Noir új műsorán**

— **A NAK vezetősége ezton adja tudtára az egyesület tagjainak, hogy f. hó 15-én hálapaprikás estélyt rendez.** (Teríték ára 10 dinár.) Vacsora után az állétták és bírközök között fociba mérkőzés lesz a kivilágított pályán. Mérkőzés után tánc. A mérkőzés belépődíj 5 dinár amit a vacsora résztvevői nem fizetnek. Előjegyzéseket szombat délig elfogad Beck János Fattak ut 116, Sepsi Lajos, Fattak ut 9., Lobenstein Károly Kenyér-u.

— **Strandkabarét rendez e hó 22-éől kezdve minden szombatom „A Strand” szerkesztősége.** A műsort a Strandvendéglőben fogja lejárítani a művészekből és műkedvelőkből álló alkalmi színtársulat, amely aktuálisokba bővelkedő és ötlettel tele számaival kitűnően fogja szórakoztatni a közönséget. A műsor végighalgatása díjtalan.

— **Főnyereménnyel egyenlő ha megnézi a Chat Noir új félhavi műsorát**

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján

EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON

a legkuiansabban teljesít.

NÉMET FERENCZ
BANK- és TŐZSDEBIZOMÁNYOS
Budapest IV., Só-u. 4.

Külföldi pénznemek vétele és eladása
Külföldi átutalások.
Tőzsdei megbízások átvétele a budapesti és bécsi tőzsdékre.
Külföldi megbízások a legpontosabban eszközöltetnek.
Házak gondnokságát a legjutányosabban vállalja

sított autonómiát, amikor látjuk az államvalson dühögését a kisebbségekkel szemben, akkor nagyon is éreznünk kell, hogy az igazságot nem lehet büntetlenül megcsufolni és nem lehet tartósan az elnyomásra építeni.

A mulat a jelennel összehasonlítva, Privát nagyon szomorú megállapításokra jut. Belátja Metternich igazságát, hogy Ausztriát meg kellene teremteni, ha nem volna. Mint francia patrióta azonban megelégszik a kisebbségi jogok biztosításával a mai államteretek között. A nemzeti kisebbségek számára a legteljesebb autonómiát követeli külön parlamenttel és adminisztrációval. A Népszövetség munkájával nincsen megelégedve.

— **A hatalmak.** — Irja — amelyek Genfben uralkodnak, kétségkívül nem szívesen nyulnak olyan kérdésekhez, amelyekkel a kisantant eleve nére tapintandának. Mikor Szlovénia elégedetlenkedik, Csehszlovákia rosz néven venné a Népszövetség beavatkozását. Mindazonáltal nem szabad megengedni, hogy az anarchia tovább fejlődjék. Ameddig a forrongó Európában nyomott nemzeti kisebbségek lesznek, mindíg felni kell egy-egy forrongó vulkán kitörésétől. Ez pedig nem kívánatos.

Privát cikkében még erősebb megállapításokat is tesz, azonban a fentebb idézett szemelvények is bizonyítják azt, hogy a francia politikusok között a nemzeti kisebbségek problémájában bizonyos hargulaváltozás észlelhető. Nem szabad ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy Maurice Privat, a tanulmány szerzője nem tartozik a volt ellenséges hatalmak barátai közé, hanem ellenkezőleg a régi Clemenceau politika egyik legenergikusabb propagálója.

Guttman Lajos noviszádi kávést család miatt letartóztatták Budapesten

Százezer szokos család

Budapest, július 14. Budapesti tudósítónk tájékoztatja: Tegnap este több főj leltárára a rendőrség letartóztatta Guttman Lajos újvidéki kávést. A feljelentők között szerepel Weinberger brünni posztógyáros is, aki feljelentésében közölte, hogy Guttman

százezer szokosnál nagyobb értékben kb. 2080 méter posztót csalit ki tőle

és azt Budapesten valószággal elköttyavetyélté. A feljelentésre megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy Guttman a kétezer méter posztót ügynökök útján, apró tételekben hozta forgalomba. A megbízottak házról házra járva 800—1000 koronáért kínálták megvételre a posztó méterjét, amelynek beszerzési ára méterenként 800 korona.

Az olcsó posztókat természetesen tömegesen akadáltak vevői és a készlet néhány nap leforgása alatt elfogyott. A nyomozás azt is megállapította, hogy Guttman a brünni posztógyáros bizalmát egy költői felmutatásával nyerte meg, amely szerint a magyarországi Hőgyészen milliók gyapjúkészletet vásárolt. Ez a költével természetesen hamisítvány volt. Guttman a kétezer méter posztót Szob batárállomáson vette át és érte kétszázezer korona vámot fizetett, a gyárnak azonban egy fillért sem adott.

A detektívek délután sorra járták mindazon helyeket, ahol az ügynökök az árut értékesítették, de mindössze 600 méter tudták beszállítani, a többiből a vásárlók már ruhát készítettek.

Guttman letartóztatása után újabb feljelentések érkeztek ellene. Így a Mészáros-utca 3. szám alatt lakó Görgel mérnök bepanaszolta, hogy Guttman a posztóüzletben való nyereség-részesedés ürügye alatt

ötsszázharmincezer koronát csalit ki tőle

amelyből eddig semmitsem fizetett vissza. Özv. Csorba Jánosné Tisza Kálmán-téri lakósa a másik feljelentő, akinek leányától Guttman egy értékes boát és két arany jeggyűrt csalit ki. Csorbáné ká a hetven ezer korona. A sokmillió család teit-sét ma kávék át az ügyészségre.

osokra, amely parnak és k érel voltak a vatal felállítása dekük. Hogy a pontból tekinté észleles adatvil aan jelezhetem, sszonyban és i és Magyvárad, ad és Zagreb

— Itt me Nagyvárad, mi marája részérő hogy ott magy román parlam bánál száma előtt elmondó jelentette, hog mány olyrány magyar konzul nem gördit a taitják, hogy a nek azok az i dítatva akad kapcsolatok t csak annyit, l is jogunk van Pozsony a N és Magyarot vagy helyette dóan Pozson zel nincsen e felállításiának kormány hoz hogy a blott zult teadóké kizártnak, ho lgy megoldje egyzserre elv utódállamok a nálunk tör látók között irányunkban klabb jelen messzemenő éppen ezr megkezdése.

Uj pá

A közl

A su eldit is sz lebonyolítá vették meg meg is v volt elég n ben érth amikor Sz az egyete tört/nő fo jelenlegi rendezve t Magyarors hogy ez e Ebben az egyáltalán forgalomra nisztrium tlcán épi pályaudva rülhetett szükséges ban lehe válcsításá nak 1 mi a kölcsön építésére.

Eze kapja a eszközök korona v és Bécsb gyárban szerzésre tendő a vasut be vonalra Toposide

Oroszországban eltűnt hadifoglyok névjegyzéke

(Folytatás)

Koncz András 86. gye., Kálló M. hály őr. 305. gye., Kástor Lajos 309. gye. 25 éves, Keresztes Albert 6. népfgye. Szibéria, Krajcsik András 300. gye., Kadarjána Gyula 7. gye. 33 éves Kiew, Kazsamér Gyula 308. gye. 40 éves, Kovács József őr. 5. gye., Kirtyánszky Ziva Vitáloss 29. gye., Kis Miklós 23. gye. 37 éves, Kauzamar István 86. gye., Kovács Vilmos őr. 85. gye. 28 éves Csita, Kis Lukács 6. gye., Kubai Ágoston e. é. 86. gye. 32 éves, Kovács János 8. gye. 33 éves, Noveda, Kovács Antal őr. 29. gyalogezred, Kiss Mátyás 86. gye. 36 éves, Kirchner Mátyás 29. gye. 32 éves, Krix Gyula e. é. 23. gye., Kovács Blikás Minály 6. gye., Kreisz Márton 101. gye., 34 éves, Kiss András 6. gye., Krucik János 86. gye., Kosma József szkv. 6. gye. 36 éves, Kisutcai Péter 86. gye., Kovács István 306. gye. 28 éves, Katonai János 300. honvédegyalozred, Spaszkole, Kranitz Ferenc 307. honvédegyalozred, Kutassy József 86. gye. Chabarovszk, Kuudits Pál őr. 101. gye., Kovács József tizedes 101. gye., Kargot, K. Egyed András őr. 29. gye. 45 éves, K. Egyed István tizedes 29. gye., Kocsli István szkv. 86. gye. 37 éves, Közsöl István 6. gye., Perm 1918, Kung Márton 23. gye., Kurgan, Kiss Gábor 6. gye., Kiss Imre 6. gye. 1915, Kovács Sándor 23. gye. Jekaterinoszlav (Rudnik Alexandra) 1918, Karácsonyi József 29. gye. Rosztov 1921.

Loschitz Mátyás 23. gye. 40 éves Katow Ula 1916, László Imre 86. gye. 41 éves Novonikolajevsk 1915, Loschitz Lajos egyéves önk. 23. gye. 28 éves Kiew 1916, Liebe Mátyás 23. gye. 33 éves Novonikolajevsk 1918, Méhey Gyula 29. gye. 39 éves, Molnár Péter 86. gye. 33 éves Vlasta 1916, Micskó János 29. gye. Omszk, Molnár Péter 86. gye. 33 éves Vlasta 1918, Magyar Károly 6. gye., Miksa Ferenc 306. gye., Kurgan 1919, Matos Sándor 312. gye. 43 éves, Mesthof Ádám 6. gye. 28 éves. (A névsor közlését folytatjuk.)

Semmiségi panasszal éltek az orgoványi bünper elítélte

Budapest. (Eredeti táv.) Az orgoványi bünperben az ítélet kihirdetése alkalmával a védők és a vádlottak a törvényben biztosított haladékot kérték a jogorvoslatok bejelentésére. Az elítéltek védői most tejesítették elő semmiségi panaszukat, amelyben kifejtik, hogy nem lehet szó minősített rablásról, hanem leg súlyosabb esetben csak lopásról, amennyiben az elítéltek önként, minden erőszakos ráhatás nélkül és spontán elhatározásból adták át a pénzüket és értéktárgyaikat. Szó lehet esetleg csarolásról is. Mivel a vádhatóság is semmiségi panasszal élt, Zbona és társainak ügye valószínűleg a legfelsőbb honvédtörvényszék elé kerül.

Tőzsde

Beograd, július 14. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márka —, lei —, léva —, London —, Páris 670, New York 83, Genf —, Milánó 375, Róma —, Prága 172, Berlia 19, Bécs 0'35, Bukarest 49, Budapest 655, Szófia 50, Szalonki —.

Zürich, július 14. Zárlat. Berlia 111 (125), Hollandia 20275 (20250), New York 522 (5225), London 2316 (2319), Páris 4265 (4310), Milánó 2360 (2360), Prága 11 (1100), Budapest 0'425 (0'40), Zagreb 155 (155), Varsó 0'095 (0'095), Bécs 0'0175 (0'02), bélyegezett osztrák 0'02 (0'025).

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922 július hó 14-én. Bácskai buza 370, szerbiai buza 331'25, szerémi zab 305 — 310, bácskai tengeri 305 — 310, szerbiai fehér bab (3% sárga) 297'50, nulláziszt 550, fészliszt 525, kegyériszt 450, buzakorpa zsákkal 160. Irányzat szállárd.

Gazdasági küzdelem a civilizációért

Seipel kancellár szenzációs beszéde az osztrák nemzetgyűlésen

Bécs. (Eredeti távirat). Az osztrák nemzetgyűlés ma kezdte meg az osztrák jegybank felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Seipel kancellár a világon uralkodó nyugtalanító hírekre kijelentette, hogy kevés alapjuk van. Ausztria gazdasági leromlása egyeseknek is büne, akik legsúlyosabb időben is csak magánérdekeikkel számoltak. Reméli, hogy az új pénzügyi tervezet segíteni fog Ausztrián. A felállítandó új jegybank jelentősége a bankjegyinfláció megszüntetésében áll, másrészt az osztrák korona árfolyamát stabilizálni fogja. A mostani gazdasági küzdelem az egész német nemzet is a civilizáció sorsáért folyik. A jelenlegi európai államcsoportosulásokról kijelenti, hogy Európa küzdőterén két hatalmi csoportosulás van: az egyik a francia orientáció csoportja, amelyet Franciaország és a kisantant alkotnak, a másik csoportba a békeszerződések revízióját követelő államok tartoznak. Az utóbbi csoport élén Anglia áll, odatartozik Olaszország, Ausztria és Magyarország is. Meggyőződése, hogy ezen utóbbi csoporthoz fog csatlakozni Oroszország és Németország is. Ausztria, amint életképes lesz, nyíltan csatlakozni fog az utóbbi csoporthoz.

A jegybank felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását holnap folytatják.

SPORT

N. D.

Eme két betű mögé bujva, hosszú hónapok óta dolgozik egy novisadi „sporttudósító“ az amugy is nyomoruságos, footbalsportunk teljes letörésén. A legnagyobb sportérzéktelenséggel írja a hétről-hétre tudósításait a „Zagrebački Sportski List“-nek. Állandóan gonytárgyává teszi városunk sportját és annak egyes kiemelkedőbb alakjait.

Szerencsére sikerült neki már annyira vinni, hogy a Novisadról szóló cikkeit talán már el sem olvassák, különben sem Szárazok sem Schäfferek nem tudnák Novisad footbalsportját megvédeni az N. D. halálós dőfésél ellen. A novisadi sportegyesületeknek együttesen kellene fellépni „jóakaróikkal“ szemben és ha nem orvosolná a zagrebi sportlap panaszaikat, úgy indítsanak boljkottot ellene. — A sok rosszakarattal beállított tudósítással közölt Breznik halálával kapcsolatban közölték az NTK a következő nyilatkozatot látta jónak közléteant.

Nyilatkozat

A Zagrebački Sportski List f. évi július hó 8. iki számában, Breznik Sándor balesetének és halálának körülményeit ismertető cikket közöl.

Mivel ez a közlemény — írójának egyéni véleménynyilvánítását figyelmen kívül hagyva — ténybeli tévedést tartalmaz, félreér ések elkerülése végett kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy Breznik Sándor kórházi ápolásában egyáltalán nem részesült, mert sebesülése után a lakására és onnan a Brezovszky-féle szanatoriumba szállítottuk. Az „az eddig még meg nem erősített machináció“ tehát, amelyről a cikkíró Brezniknek a kórházból való elbocsátásával kapcsolatosan ír, tévedésen alapuló ferde beállítás.

Novisad, 1922. július 13-án.

Az NTK elnöksége.

* **Temerinben játszik** az ujonnan meg alakult Kulai Sport Club vasárnap (16 óra), a Temerini TC-ban.

* **A zental „Ezra“ játszik** a J. Makabival vasárnap a NAK pályán. A mérkőzés 6 órakor kezdődik.

* **Fotball mérkőzés villanyvilágítással.** Ezt a lehetetlenül hangzó mérkőzést valószínűleg meg ma este a NAK. A NAK pályán rendezett halvacsora keretében bonyolítják le az igen „komoly“ jellegű mérkőzést, amelyet az Od-bojok csapata játszik az atléták és birkozók csapatával. A mérkőzés átlólag tíz óra handicap lesz, melyet az atléták zárt borítékban adnak az od-bojoknak. A „halvacsorán“ a NAK jeles zeakara játszik, amelyre valószínűleg reggel fog táncolni a mulató ifjuság.

* **Sipos Márton** a legjobb magyar rövidtáv uszó kikapott vasárnap az NSC veracnyén Barostól az NSC kltűnő sprinterétől.

* **Semmiféle** mérkőzést nem tart a NAK vasárnap, a szombati házi mulatsága miatt.

* **Görög-román válogatott mérkőzés Kolozsvárt.** A román-jugoszláv válogatott mérkőzés örvendéses következményekkel járt Románia footbalsportjára nemzetközi relációkban is. A görögországi sportszövetség átiratot intézett a FSSR bukaresti központjához, amelyben felveti a görög-román válogatott csapatok footbalmérkőzésének eszméjét. Görögország és Románia válogatott csapatainak első mérkőzése július hó utolsó hetében, vagy augusztus elején Kolozsvárt kerülne eldöntésre.

* **Magyar- finn válogatott 5:1 (1:0).** Budapesti jelentő tudósítónk: A magyar válogatott footbals csapat északi turáján tegnap játszott harmadik és utolsó stációján Helsingörban a finn válogatott csapat ellen. Szép, erős meccs után 5:1 arányban győzte le a finn válogatott tizenegyet. A magyar csapatból ezuttal hiányoztak Molnár, Kertész II. és Mandl, akik az MTK Skandináviában turázó csapatához csatlakoztak. A mérkőzést 5000 főnyi közönség nézte végig és lelkes ünneplésben részesítette a magyar csapatot.

A budapesti jóvátételi bizottság új elnöke

Budapest. (Eredeti távirat) Jean Herbert a budapesti jóvátételi bizottság volt elnökének helyét hir szerint Toquin fogja elfoglalni, aki angol nemzetiségű és ezidőszert a jóvátételi bizottság párisi központjában a pénzügyi szakosztály egyik vezetőállását foglalja el.

Színház — Mozi

Az Apolló bemutatója: Galaor. Egy kedves filmregényt mutat be az Apolló: A fiatal parfi halaszt, ki nyugodtan töltötte napjait a szülői háznál, szerelmi regénye menekülést kényszerít otthonról, de kőn a nagyvilágban vigasztalást talál. Sok érdekes küzdelem után egymáséi lesznek, akiket a sors egymásnak rendelt. A hűles leány pedig egyedül hallgatja a tenger zúgását. A mese kidolgozása a filmtechnika legcsodálatosabb eszközével történt. Az olasz psziché minden megnyilvánulása egyszerűen domborodik ki a kltűnően rendezett és játszott darabban.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.

Kiadótulajdonos: Fátih Ferenc és társai.

Sváb-bogarakat

csak „MORTUS“-szal irtsón!

Kapható: a „SOA“ illatszertárban.

Apró hirdetések.

ASSZONYOK, LÁNYOK kik gépen varrnak, zsákvarráshoz azonnal felvétetnek Schiff Ábrahámnál Novisad, Futoska ul. 26. 3168 1-2

IZLESES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1. 1-10

Hirdetések.

APOLLO

Julius hó 15-16-án.

GALAOR

Kalandor filmregény 4 felvonásban.

Főszerepben:

ONETTO CAPELLI
és
ALMA LINOSTRÖM.

Magyar-német 3175 1-3

Gyors- és gépirónót

jó fizetéssel azonnali belépésre keres

Strasser és König-cég

Novisadon. Ugyanott most érettségizett gyakornok is alkalmazást nyer. Ajánlatok személyesen nyújtandók át.

Friss tojás

3 korona 50 fillér darabja.

Kapható:

MÜLLER GYULÁNÁL

Novisad, Futaki-ut 122. szám alatt.

Egy kezdő hivatalnoknő,

ki a szerb és magyar nyelvet bírja, azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 1

17 éven felüli 3-3

kifutó fiu

felvétetik a Gutenberg-könyvnyomdában, Szabadság-tér 1. sz. (II udvar.)

Ház eladó

2 utcai, 1 udvari lakással, nagy kerttel,

1 utcai lakás azonnal átvehető.

Vásár-utca 14. 1-2

VASÁRUK,

rudvasak, Winter-kocsitengelyek, méretlemezek, tető-zár-cső-horgany-horganyozott és fehér-bádóg-lemezek, öntött tűzhelylapok, öntött lemez kész tűzhelyek, ekék, ekekések, szerszám-acélok, sodrony, sodronyszegkek, szerszámok, csavararuk, hitelesített üzleti egyensúlymérlegek, épület és butorvasalások, kapitelek, asztal-lábak, dísz-fafaragványok, kovácsszén, kátrány, valamint egyéb vasárúk allandóan nagy választékban raktáron | 2369

KUSZLI GYULA

vaskereskedésében Novisad (Ujvidék) Temerini utca 8. szám alatt.

Uj vasuti menetrend 1922. junius 1-től.

Az állami vasutigazgatóság rendeletet bocsájtott ki, melynek értelmében junius 1-vel új vasuti menetrend lép életbe. E naptól kezdve a régi menetrend érvénytelenné válik.

Beograd—Novisad—Subotica és vissza:

A vonat száma	neme	Novisadra érkezik	óra	Novisadról indul	óra	Jegyzet
216	szem.	Beogradból	1 ⁰⁰	Suboticára	1 ²⁰	*) Van 1 W. L. (hálóközi) Prágába, I I. és II. és I III. Budapestre, I I. és II Karlsbadba. Minden kedd, csütörtök, szombat és vasárnap közlekedik.
215	gyors	Suboticáról	2 ⁰⁰	Beogradba	2 ⁴⁵	
205	gyors	Beogradból	7 ³⁰	Suboticára	7 ²⁷	
212	szem.	Beogradból	9 ¹⁷	Suboticára	9 ²⁸	
201*	gyors	Beogradból	9 ⁰⁶	Beogradba	9 ⁵⁸	
211	szem.	Suboticáról	11 ¹⁸	Beogradba	11 ³⁰	
202**	or. exp.	Beogradból	13 ³⁴	Suboticára	13 ³⁵	
213	szem.	Suboticáról	15 ⁴⁸	Beogradba	16 ³⁰	
201***	or. exp.	Beogradból	16 ⁰⁶	Suboticára	16 ¹⁵	
214	szem.	Beogradból	16 ¹⁶	Suboticára	17 ⁰³	
206	gyors	Beogradból	17 ⁰⁴	Suboticára	18 ⁰⁴	
203****	gyors	Suboticáról	19 ³⁰	Beogradba	19 ³⁰	***) Van 1 W. L. Münchenbe, 2 I. és II. Bécsbe, 1 I., II. és III. Budapestre, 1 W. L. Prágába. Minden hétfő, szerdán és pénteken indul.

Beograd—Novisad és vissza:

232	vegyes	Beogradból	20 ⁰⁰	—	—
231	vegyes	—	—	Beogradba	23 ⁰⁰

Novisad—Subotica és vissza:

222	szem.	—	—	Suboticára	4 ¹⁰
221	szem.	Suboticáról	21 ³³	—	—

Novisad—Sombor és vissza:

8412	szem.	—	—	Somborba	3 ³⁰
8411	vegyes	Somborból	6 ³⁰	—	—
8432	vegyes	—	—	Somborba	17 ¹⁰
8431	vegyes	Somborból	17 ⁰⁰	—	—

Novisad—St. Becsej—Senta és vissza:

8112	szem.	—	—	N. Vrbasba	4 ⁰⁰
8111	szem.	Sentáról	7 ¹²	—	—
8131	vegyes	N. Vrbasról	16 ⁰⁶	—	—
8132	vegyes	—	—	Sentára	17 ³⁰

Novisad—Titel és vissza:

8231	vegyes	Titelből	6 ⁰⁷	—	—
8232	vegyes	—	—	Titelre	7 ²⁵
8233	vegyes	Titelből	15 ³⁸	—	—
8234	vegyes	—	—	Titelre	18 ⁰¹

Novisad—Beocsin és vissza:

5432	vegyes	Beocsinból	6 ⁵⁷	—	—
5437	vegyes	—	—	Beocsinba	18 ⁴⁵

Nyomatott a „Gutenberg“ könyvnyomdában, Novisad (Szabadság-tér 1.) II. udvar.

Jó kereset

a munkanélkülieknek, ha újságáruházzal foglalkoznak. Több idősebb egyént rikkancsnak keres a „Délbácska“ kiadóhivatala.

Szloboda Szálloda
fedett nyári helyisége
multságokra kiadó

Nagy bérház

a Futaki-ut legforgalmasabb részén eladó.

Különösen alkalmas üzletek, raktárak céljaira. — Cim a szerkesztőségben.

szóra, amely
arnak és k
rei voltak a
tal felállítá
ekük. Hogy
oniból tekinte
születés adatl
an jelezhetem,
onyban és k
Magyvárad,
ad és Zagreb
— Itt me
Nagyvárad, m
narája részér
hogy ott magy
román parlam
bánál száрма
előtt elmondo
jelentette, hog
mány olyirán
magyar konz
nem gördit al
tatják, hogy
nek azok az
ditatva akad
kapsolatok f
csak annyit,
is jogunk van
Pozsony a N
és Magyaror
vagy helyette
dóan Pozson
zel nincsen
felállításának
kormány hoz
hogy a bi ot
zult teadóké
kizártnak, ho
ly megoldj
egyszerre el
utódállamok
a nálunk töl
látók között
irányunkban
kleebb jelen
messzemend
Éppen ezér
megkezdése

Uj p
A köz
A su
előtt is s
lebonyolítá
vették na
meg is v
volt elég
ben éreth
amikor Sz
az egyetle
történő fo
jelenlegi
rendezve
Magyaror
hogy ez e
Ebben az
egyáltalán
forgalomr
nisztérium
ticán ép
pályaudv
rülhetett
szüksége
ban lehe
valcsitá
nak 1 m
a kölcsö
éplésére
Ez
kapja a
eszközök
korona
és Bécs
gyárban
szerzés
tendő a
vasut b
vonatra
Topcsid